

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Synopsis Annalium Societatis Jesu In Lusitania

Francus, Antonius

Augustæ-Vindelicorum, M. DCC XXVI.

Annus 1593. Soc. 54.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72313](#)

Annus 1593. Soc. 54.

I.

Denu sex ad Indicas regiones excolendas commigrarunt, Italus cum quinq; Profecti ad Lusitanis. Horum unus erat Sebastianus Goncalvius Pontelemenis, E. Indos. Indos.

bora tironum Magister, qui nostrorum per Indianam res gestas Goæ conscriptis. Fernandus Tellius Menesius in alium deducens Regiam classem ad fugandos piratas, quatuor de Professa Domo sibi adjunxit, duos in prætoria nave, duos in altera. Morbis ingruentibus naviter illi consuluere ægrotis. At quia naves ventis compulsa ad Gallæcæ astuaria, expositi sunt ægrotantes, & curati: sub finem Decembris Ulyssiponem recepti.

2. Duo ex eadem Domo peregrinatum concessere ad ædem divæ Virginis de Cabo in promontorio Barbarico. Eò certis diebus fit magnus concursus, non, ut par esset, cultu Deiparae impenso, sed morum licentia sequente; nam totâ nocte intra ædes sacras viri fæminis permixti saltant, canunt, tripudiant. Sacerdotes nostri hanc pessimam coquitudinem abolituri, verbi divini gladium acuunt; dein ad noctem medium perstiterè orantes coram Virginis simulacro: post noctis dimidium psalmodia divina recitabatur. Exemplis hisce Virginis ædes perpurgata est.

3. Coepit hoc anno Seminarii S. Patritii Ulyssipone præcipius motor & Seminarium author fuit P. Petrus Fonseca. Manum auxiliarem junxit P. Joannes Olingus, pro Hybernis natione Hibernus, in Domo Professa degens ad reducendos hæreticos, & opUlyssipone fundatur.

tulandum Catholicis negotii causâ Ulyssiponem ex Anglia & Hibernia venientibus. Utrumque admirabiliter præstitit. Post varias in urbe sedes conductas fixa demum habitatio prope Castellum ad plagam Australem. Foundationem suscepit Antonius Fernandus Ximenius vir nobilis, & locuples. Duas habet Theologiae cathedras, ubi à nostris edocentur Theologiam Polemicam & speculativam. Sacris initiati redire debent in patriam, inque fide Catholica suam nationem confervare.

4. Clemens VIII. Pontifex maximus imperavit Patri nostro Claudio, Provincia Comitia universi Ordinis Romam indiceret. Ad eligendos, qui interessent cum Conventus jure suffragii, habitus in Domo professa Conventus mense Mayo, Præside R. P. Joanne Alvaro Provinciali. Electi sunt Patres Petrus Fonseca, & Joannes Correa, duo Provincia lumina. Vicariâ interim potestate moderari Provinciam jubetur P. Emmanuel Sequeira.

5. Ad milites præfidiarios sanctis moribus imbuendos Sodalitium à vir- Sodalitas pre tutibus dictum Ulyssipone erexit P. Ignatius Martinus. Scriptis leges, quibus militibus administraretur, & quæ forent obeunda exercitia: tot inde promanantibus commodis, ut Centurionum aliquis profusas Ignatio gratias egerit, conte statisque sit, nisi foret ipse, milites futuros Lutheranos.

6. Novo Ulyssiponensis Collegii ædificio jam preparato, nonâ die Novembbris è veteri ad novum Collegium migratur, ordinatâ solemi supplicatione, dispositis scholasticis in alas duas, Numen Eucharisticum deportante P. Petro Lopio Collegii Rectore, quem sequebantur plurimi dynastes, ac Dominus Fabius Hierolymitanus Patriarcha, qui Ulyssiponem venerat acturus Collectorem Pontificis loco Cardinalis Alberti Lusitanâ excedentis. In ferculis proponebant Reliquæ, ac Divorum simulacula. Ofsa nostrorum, qui haec tenus veteri in domicilio vitâ defuncti, pariter transportata sunt. Ad concionem dixit P. Joannes Lucena.

7. Anno sequente protinus ad id facultate justo citius impetratâ unde Venditur cum millibus cruciatis vendidit Rector Eremitis divi Augustini Collegium vetus. Collegium Quo exili pretio enormem lassionem in re commissam quidam censiueré. Pau- vetus. cis post subscriptas tabulas diebus Mandatum P. Generalis venit, quo venditio pro-

prohibetur. Multis id dolori fuit, quod illam primam domum, proptiam habuerit universo in orbe Societas; eam incoluerint homines hujus Provincie sanctissimi, Martyres insignes, & sanctus Franciscus Borgia; non vero Xaverius, ut putant monachi monumentorum nostrorum inexpertes.

8. Eboræ die Virginis ab angelo salutatae coepit incoli Collegium Purificationis conditum à serenissimo Rege Henrico pro Theologis secularibus, subditum Societatis administrationi, hac tenus edificatum reditu ad alendos Collegas destinato. Nondum erat operi supra manus imposita, Archiepilocus Theotonius jam ægrè ferre, Collegium esse extra suam potestatem, reditusque abscessos à templo maximo. Ne quid proinde novi is moliretur, visum est adire per Societatem Collegii plenam administrationem. Igitur præmissis examinibus scientiæ secundum Fundatoris leges, P. Christophorus Gouvea nostri Collegii Rector prædicta Virginis die in templo nostro induit togæ præscriptæ ab eodem Fundatore sex scholasticos, quos magno comitatu idem Rector ad Collegium deduxit. Nec admissi plures Collegæ, priusquam edificium non absolveretur.

Obeunt P.

Arias Botelius, & Antonius Carvalius.

Ingriditur

Alphonsius Mendius.

Res Angolæ.

Congregatio

Generalis,

Mortui Co-

nimbricæ.

9. Mense Aprili P. Arias Botelius, & Antonius Carvalius Coadjutor ingressi Angolæ mediterranea ad Nigros excolendos & imbuendos fidei mysteriis, febris correpti malignis interière. Etenim, ut non semel dictum, Cololum illud est pestilentissimum alienigenis. Unde qui tales aggrediuntur missiones, se in aperta mortis discrimina immittunt, ut Æthiopum externæ consulant salutem.

10. Novus Conimbricæ socius nobis jungitur Alphonsus Mendius, primam lucis usurpans natus in oppido S. Alexii trans Anam flumen in Eborense dioecesi, illustrissimus Æthiopiarum Patriarcha, illustrior virtutibus, & unus è celerrimis heroibus nostræ Societatis.

11. In Angola duodecim è Societate numerabantur binis in dominis, altera Loandæ, Massangani altera. Res domi tranquillas non sustinuit duorum in nos odium Proviroris Ecclesiastici, & Francisci Almeidae summi ditionis Lusitanæ Prefecti. Provisor id hominis erat, qui nollet cognoscere Bullas Pontificum de rebus & immunitatibus Societatis. Ajebat, nec se, nec Prefectum posse feriri anathemate, quo P. Balthasar Barreira, ut Societatem tueretur, adversus utrumque usus fuerat. Calumnias interim & injuriæ obruti sumus, delatusque iniquè P. Barreira à Prefecto apud Cardinalem Albertum: protinus ille ex Angola revocatur, mittiturque Madritum, acturus Procuratorem hujus Provinciæ, & calumnias apud Regem purgatur; cui tandem patuit fanchissimi viri innocentia, & calumniatorum impudentia. Motus Magistratu Prefectus, substitutusque frater omnino dissimilis Hieronymus Almeida, nostrorum amantisimus.

12. Mense Novembri haberit copta Romæ quinta Congregatio Generalis, omnium prima ex celebratis vivente Generali: in illa delectus fuit Aſſistens P. Joannes Alvarus, qui Provincialis munere fungebatur; cui in officio succedit P. Franciscus Gouvea Ulyssiponensis. P. Emmanuel Rodericus, qui Aſſistentem laudabiliter egerat, Lusitaniam repetuit, Eboracę confedit.

Annus 1594. SOC. 55.

I. **S**uppetiæ novæ Societati venerunt Emmanuel Almeida, Vilsonii natus, oparius illustris Æthiopica vineæ, & ejusdem singularis scriptor; Didacus Carvalius, Conimbricensis, glorioſus Christi Martyr in Japonia; Stephanus Fagundius in doctrina de quæſitionibus conscientiæ præclarus author.

2. At quinque mortales exuvias Conimbricæ potuere. Melchior Lobatius, & Didacus Cisnerius, Ulyssiponenses, ambo Profesi, ambo Doctores, illi in Theologia, hic in Jure Civili, & Pontificio. Annū integrum uterque se com: